മാഗചാ അധ്യായ    പുഢചാ അധ്യായ


# ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

## അശ്വമേധഖണ്ഡഃ - ദ്വാവിംശോഽധ്യായഃ

### യാദവസൈന്യസ്യ അവന്തികാഗമനമ് -

ഗർഗ ഉവാച -
യദുപ്രവീരസ്യ തുരംഗമോ വൈ
വിലോകയൻ രാജപുരം ജഗാമ ..
നിരിക്ഷ്യ മാർഗേ സഫരാം നദീം ച
ഹ്യവംതികായാ വിപിനേ സ്ഥിതോഽഭൂത് ..1..
തദൈവ തത്രാഗതവാന്മഹാത്മാ
സാന്ദീപനിഃ കൃഷ്ണഗുരുർദ്വിജേന്ദ്രഃ ..
സ്നാതും ഗൃഹാച്ഛ്രീതുലസീസ്രജാഢ്യഃ
സധൗതവസ്ത്രഃ പ്രജപൻഹി കൃഷ്ണമ് ..2..
ദദർശ തത്രാപി ജലം പിബംതം
തുരംഗമം വൈ ധവലം സപത്രമ് ..
വാക്യം ബ്രുവന്നേഷ ക്രതോശ്ച വാജീ
വിമോചിതഃ കേന നൃപേശ്വരേണ ..3..
തത്ര സ്നാനം പ്രകുർവംതം ദൃഷ്ട്വാ ബിംന്ദു നൃപാത്മജമ് ..
ഹയസ്യാർഥേ മുനിർഗത്വാ നോദയാമാസ തം നൃപ ..4..
തതഃ സവീരൈർബഹുഭിശ്ച രാജൻ
രാജാധിദേവീതനയശ്ച ശൂരഃ ..

ജഗ്രാഹ വാഹം സഹസാ നിരീക്ഷ്യ
നത്വാ ഗുരും തദ്വചസാ പ്രസന്നഃ ..5..
ഹയം ഗൃഹീത്വാ ഗുരവേ ദർശയാമാസ ഹർഷിതഃ ..
സ പത്രം വാചയിത്വാഽഽഹ നൃപം സാംദീപനിർമുദാ ..6..
സാംദീപനിരുവാച -
ഉഗ്രസേനസ്യ തുരഗം വിദ്ധി പ്രാദ്യുമ്നിപാലിതമ് ..
യദൃച്ഛയാഽഽഗതം രാജൻകാർഷ്ണിജ്യോഽത്രാഗമിഷ്യതി ..7..
ആഗമിഷ്യംതി ബഹവോ യാദവാ യുദ്ധശാലിനഃ ..
മിത്രവിംദാത്മജാശ്ചൈവ പശ്യംതസ്തേ തുരംഗമമ് ..8..
പൂജനീയാസ്ത്വയാ സർവേ കൃഷ്ണചന്ദ്രസ്യ നന്ദനാഃ ..
മദ്വാക്യാദ്യുദ്ധബുദ്ധിം ത്വം ത്യക്ത്വാ ദേഹി തുരംഗമമ് ..9..
ഇതി ശ്രുത്വാ ഗുരോർവാക്യം ധന്വീ ശൂരോ നൃപാത്മജഃ ..
ഹയം നേതും മനോ യസ്യ തത്ര തൂഷ്ണീം ബഭൂവ ഹ ..10..
തദൈവ യദുസേനായാഃ ശബ്ദോഽഭൂല്ലോകമാനഹാ ..
മഹാനാദം ദുംദുഭീനാം ടംകാരം ധനുഷാം തഥാ ..11..
ചീത്കാരം ദംതിനാം ചൈവ ഹയാനാം ഹേഷണം തഥാ ..
ഝണത്കാരം രഥാനാം ച വീരാണാം ഗർജനം തഥാ ..12..
ശതഘ്നീനാം മഹാശബ്ദം ലോകാനാം ഭയദായകമ് ..
ശ്രുത്വാ രാജകുമാരസ്തു വിസ്മയം പരമം ഗതഃ ..13..
തതഃ സമാഗതാഃ സർവൈ രഥിഭിശ്ച ഗജൈർഹയൈഃ ..
ഭോജവൃഷ്ണ്യംധകമധുശൂരസേനദശാർഹകാഃ ..14..
രജോഭിശ്ച നഭോ വ്യാപ്തം കുർവതശ്ചലിതാം മഹീമ് ..
കേന നീതഃ കുത്ര ഗതോ ഹയഃ സർവേഽബ്രുവന്വചഃ

..15..
തതശ്ച ദദൃശുഃ സർവേ ഘോടകം ബദ്ധചാമരമ് ..
മഹാദ്ഭുതേ ചോപവനേ പുഷ്പിതദ്രുമസംകുലേ ..16..
ഗൃഹീതം ലീലയാ തത്ര നൃപപുത്രേണ ബിംദുനാ ..
ദൃഷ്ട്വാനിരുദ്ധം നികടേ ഗത്വാ സർവേ ഹ്യവർണയൻ
..17..
ഇതി ശ്രുത്വാഽനിരുദ്ധസ്തു വിസ്മിതഃ പ്രഹസന്നൃപ ..
ഉദ്ധവം പ്രേഷയാമാസ ബിന്ദോഃ പാർശ്വേ ച ധർമവിത്
..18..
തതഃ പുര്യാം മഹാരാജ ചാസീത്കോലാഹലോ മഹാൻ
..
ഭയഭീതാ ജനാഃ സർവേ സേനാം വീക്ഷ്യ ഭയംകരാമ്
..19..
അഥ വൈ ഭ്രാതരം ദ്ര്ഷ്ടും ഹ്യനുബിംദുർഭയാന്വിതഃ ..
കോടിവീരഗണൈഃ സാർദ്ധം സ്വപുര്യാ നിര്യയൗ ബഹിഃ
..20..
ദൃഷ്ട്വാ യജ്ഞഹയം തത്ര സപത്രം ച പയഃപ്രഭമ് ..
ഭ്രാത്രാ ഗൃഹീതം ച ഭയാന്നിഷേധം സ ചകാര ഹ ..21..
അനുബിംദുരുവാച -
യദൂനാം കൃഷ്ണദേവാനാം ഭ്രാതർമോചയ ഘോടകമ് ..
സമ്ബന്ധസ്യ മിഷേണാപി കുലകൗശലഹേതവേ ..22..
യാദവാനാം ബലം പശ്യ ദേവദൈത്യനരാസുരാഃ ..
പുരാ യജ്ഞേ രാജസൂയേ സർവേ
ഭ്രാതർന്വിനിർജിതാഃ ..23..
ഇതി തദ്വാക്യമാകർണ്യ ബിന്ദുർജ്യേഷ്ഠോഽവധർഷിതഃ
..
ആഗതം ഹ്യുദ്ധവം ദൃഷ്ട്വാ ഹയസ്ഥം പ്രത്യുവാച ഹ
..24..
ബിംദുരുവാച -

മയാ ഗൃഹീതസ്തുരഗോ മിത്രാണാം മിലനായ ച ..
തസ്മാന്നിമംത്രിതാഃ സർവേ സ്ഥിതിം കുരുത ചാത്ര
വൈ ..25..
ഇതി ശ്രുത്വോദ്ധവോ രാജൻബിംദും സംശ്ലാഘ്യ
ഹർഷിതഃ ..
അനിരുദ്ധസ്യ നികടേ ഗത്വാ സർവമുവാച ഹ ..26..
ശ്രുത്വാനിരുദ്ധസ്തദ്വാക്യം ഭൂത്വാ രാജൻ പ്രസന്നധീഃ ..
സേനയാവംതികായാം ച നദീതീരേഽവസത്കില ..27..
അനേകേ ശിബിരാ രാജംസ്തത്ര വൈ ദശയോജനേ ..
നാനാവർണാഃ സകലശാ ഹ്യഭൂവന്നദ്ഭുതാഃ ശുഭാഃ ..28..
ഭക്ഷ്യം ഭോജ്യം ച ലേഹ്യം ച ചോഷ്യമേതൈശ്ച
ഭോജനൈഃ ..
ആഗതേഭ്യശ്ച സർവേഭ്യോ ബിംദുരർഹണമാഹരത്
..29..
തഥാ ചൈവ തൃണാന്നാദീൻപശുഭ്യോ ദത്തവാന്നൃപഃ ..
ഈദൃഗ്വിധം ച സത്കാരം വൃഷ്ണീനാം സ ചകാര ഹ
..30..
നൃപോ രാജാധിദേവീ ച ദ്വൗ തഥാ നൃപനംദനൗ ..
ഭൃശം മുമുദിരേ സർവേ വീക്ഷ്യ സർവാൻഹരേഃ
സുതാൻ ..31..
തതോ നിശായാം കില കാർഷ്ണിപുത്രോ
വിദ്യാഗുരം ച സ്വപിതാമഹസ്യ ..
ആഹൂയ നത്വാഽഽസനമേവ ദത്ത്വാ
പ്രത്യാഹ കൃത്വാ വരപൂജനം ച ..32..
ഭഗവന്ദ്വാരകായാം ച കൃഷ്ണവാക്യാത്ക്രതൂത്തമമ് ..
കരോതി ഹയമേധാഖ്യം ചക്രവർതീ യദൂത്തമഃ ..33..
തസ്മിൻക്രതുവരേ ബ്രഹ്മൻകൃപാം കൃത്വാ മമോപരി ..
ത്വം തു ഗച്ഛ മുനിശ്രേഷ്ഠ പുത്രേണ ച സമന്വിതഃ ..34..

അനിരുദ്ധസ്യ വചനം ശ്രുത്വാ സാംദീപനിർമുനിഃ ..
കൃഷ്ണദർശനകാംക്ഷീ ച ചലിതും സ മനോ ദധേ ..35..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ഹയമേധഖണ്ഡേ
അവംതികാഗമനം നാമ ദ്വാവിംശോ(അ)ധ്യായഃ ..22..

ഹരിഃ ഓം തത്സച്ഛ്രീകൃഷ്ണാർപണമസ്തു ..

GO TOP